

Gt

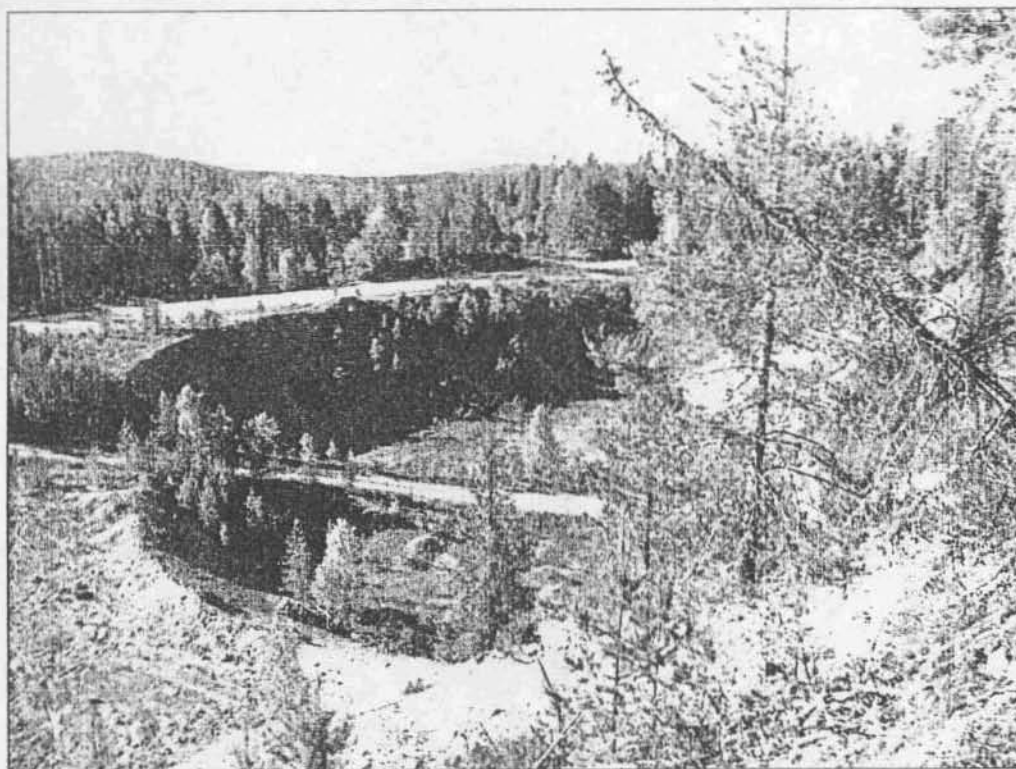
M LÄNSMUSEET VÄSTERNORRLAND	Handl.
	2005 -03- 14
Dnr	Doss.nr

Länsstyrelsen Härnösand
Ink 2004 -12- 02
Dnr 541-13409/04

Rapport

Arkeologisk utredning i Mjälamogården

Mjåla 1:3, 2:8, och 2:12

Therese Sigmundsdotter
 Skogsmuseet i Lycksele
 September 2004.

Rapport

Arkeologisk utredning i Mjälamogården

På uppdrag av Swerock har en arkeologisk inventering/ utredning utförts i området kring Mjälamogården; Mjåla 1:3, 2:8 och 2:12, Nätra socken, Örnsköldsviks kommun, Ångermanland, Västernorrlands län. Inventeringen ägde rum 17-18 juni 2004 och utfördes av Gunhild Rydström och Therese Sigmundsdotter.

Fig. 1. Översiktskarta. Inventeringsområdet ligger innanför markeringen.

Topografi och fornlämningsmiljö

Inventeringsområdet ligger i Mjåla, sydöst om Örnsköldsvik. Terrängen är kuperad och det aktuella området finns i en sluttning i ett område med sand- och grusåsar, beväxta med skog och undervegetation med huvudsakligen blåbärsris, på de högre partierna lite torrare områden med lavar.

Området var delvis inventerat sedan tidigare. Känt var en fyndplats för ett skadat föremål eller förarbete (RAÅ 325) och boplatz utan synlig anläggning (RAÅ 341). Boplatzen är utmärkt som fyra olika områden, men har bedömts sannolikt vara ett ursprungligen sammanhängande boplatzområde. Inom området finns sedan tidigare grustäkter, och i täkkanterna syntes sparsamt med skärvsten.

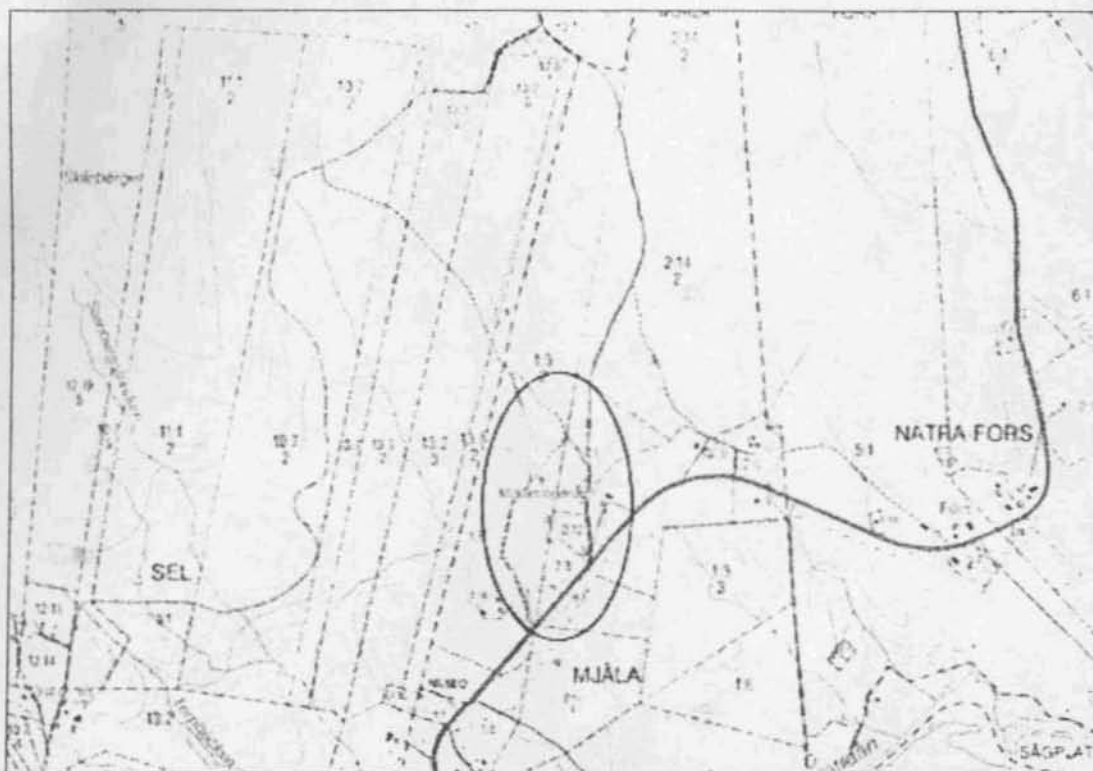

Fig. 2. Mjälamo. Inventeringsområdet ligger innanför markeringen.

Metod och genomförande

Vår ambition var att kunna avgränsa boplatserna, och se om det var möjligt att förbinda de olika områdena med varandra. En vanlig indikator på boplatser är skärvsten, vilka är stenar som spruckit sedan de upphettats upprepade gånger. Därför sonderades markerna i områdena mellan de utmärkta fornlämningsområdena efter skärvsten. Där vi kände sten tog vi upp mindre provgropar, ett spadblad breda. Marken var till största delen beväxt med blåbärsris, och stenarna låg rätt ytligt under detta.

På detta sätt gick vi igenom området och hittade skärvsten på flera ställen. Punkterna mättes in med GPS. Koordinaterna redovisas nedan eftersom Skogsmuseet inte har kartprogrammet:

Y-koordinat	X-koordinat	Beskrivning
1632209	7018971	1 skärvsten
1632208	7018978	Mycket skärvsten
1632207	7018990	Mycket skärvsten
1632188	7018966	Avslag
1632146	7019100	Skärvsten
1632153	7019095	Skärvsten
1632457	7019064	6 bitar av skärvsten
1632146	7019076	Skärvsten
1632142	7019076	Skärvsten
1632158	7019071	Skärvsten
1632116	7018679	Rödjord med kvartsavslag och mycket skärvsten.

På en samlad yta av ca 40 x 6 m (N-S) hittades skärvsten på flera ställen. Området är utmärkt på kartan med A. Ytan är belägen på en "platå" eller terrass, ca 15 m bred. Hela sluttningen går här i flera terrasser. Den västra sidan begränsas av en grustäkt, den östra av en brantare sluttning ner till nästa nivå. Några GPS-punkter togs i tåktkanten för att visa begränsningen:

Y-koordinat	X-koordinat
1632144	7019105
1632137	7019095
1632135	7019086
1632137	7019082

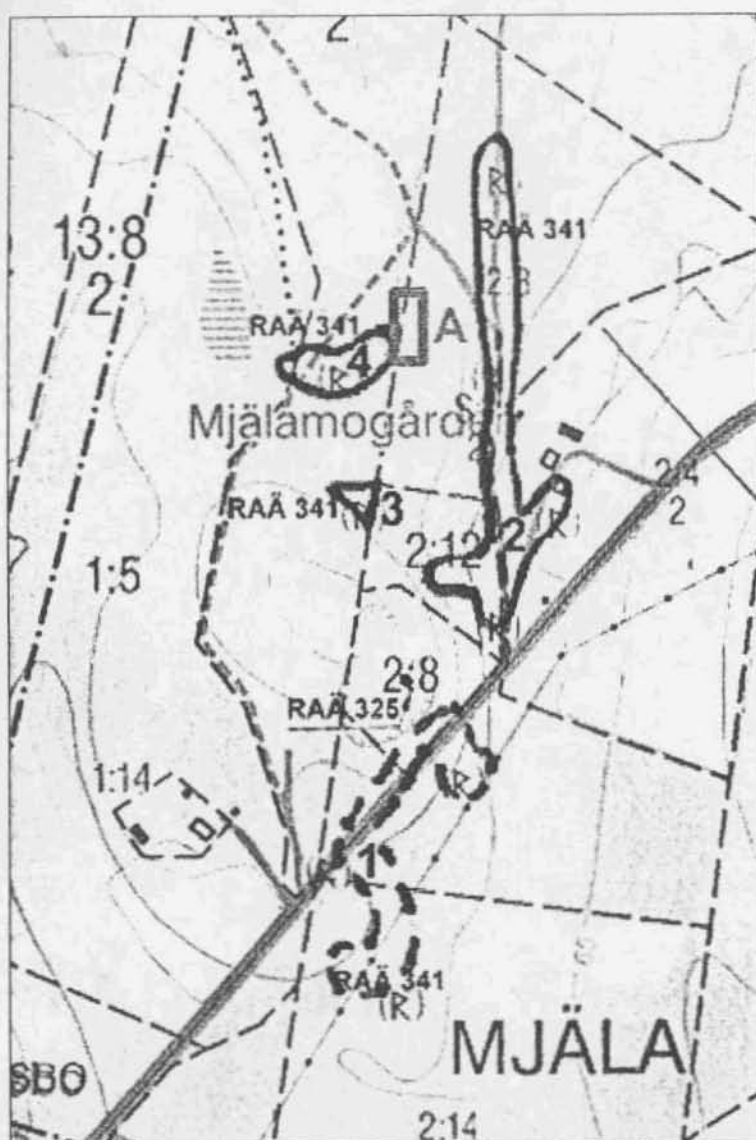

Fig. 3. Inventeringsområdet med de registrerade fornlämningarna markerade. I område A finns den ovan beskrivna platån.

- NR: *Utdrag ur beskrivning i fornminnesregistret:*
 RAÄ 325 *Fyndplats för skadat föremål eller förarbete av grå skiffrig bergart.*
 RAÄ 341 *1. Boplats utan synlig anläggning, 500 x 15x 30 m (NÖ-SV, NV-SÖ). Utmed*

- väg, i avbanade markpartier samt i sandtäktskanter är rikligt med skörbränd sten, samt tillvaratogs i områdets V del, intill tätkant, skörbrända ben, avslag och bitar av bearbetad kvarts.
2. Boplats utan synlig anläggning, 400 x 10-20 m, (N-S). Utmed väg, sandtäktskant och i ytskadade markpartier är synliga skärerstenar.
  3. Skärstensförekomst inom ett ca 40 x 10 m stort område (NV-SÖ).
  4. Skärstensförekomst inom ett ca 100 x 30 m stort område (Ö-V).

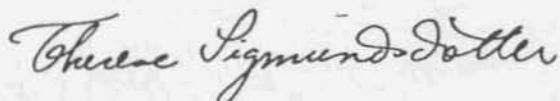
Slutledning

Vi utgick från det tidigare fornlämningsområdet och sökte utåt efter tecken på en boplats. Genom detta lyckades vi säkrare avgränsa boplatsoområdet.

Det sannolika är att det ursprungliga boplatsoområdet huvudsakligen har legat på platsen för den nutida grustäkten och därför är borta. Det som nu återstår är ytterkanterna.

För att göra ingrepp i fornlämnings- och kulturhistorisk miljö krävs tillstånd av Länsstyrelsen i Västernorrlands län.

Med vänlig hälsning

Therese Sigmundsdotter
kulturmiljöantikvarie